

מכון שכטר למדעי היהדות
Schechter Institute of Jewish Studies

מידעון תשפ"ד

מסלולי לימוד לתואר שני:

מקרא

תלמוד

מדרש ואגדה

מחשבת ישראל

לימודי ירושלים וארץ ישראל ותולדות הציונות

מגדר ופמיניזם (שנה ב')

האמנויות ביהדות

תכניות לימוד לתואר שני:

מיר"ב

משל"י

מקב"י (שנה ב')

מרפא

ימ"ה

מעודכן: 22.10.23

תוכן העניינים

3	מבנה התכנית לתואר שני במדעי היהדות.....
4	קורסי קיץ יולי – ספטמבר 2023.....
5	קורסי ערב בזום, קורסים מקוונים וקורסי סיורים- שנה"ל תשפ"ד.....
6	מקרא.....
8	תלמוד והלכה.....
10	מדרש ואגדה.....
12	מחשבת ישראל.....
14	לימודי ירושלים וארץ ישראל ותולדות הציונות.....
16	מגדר ופמיניזם – הלכה ומעשה.....
18	האמנויות ביהדות.....
20	מיר"ב (מדרש) – מדעי היהדות רב-תחומי בשנה אחת.....
22	מיר"ב (מקרא) – מדעי היהדות רב-תחומי בשנה אחת.....
24	משל"י – עשייה יהודית-חברתית מעוגנת בידע.....
26	מקב"י – מנהיגות קהילתית ברוח היהדות.....
28	מרפא – תכנית לליווי רוחני.....
30	ימ"ה: יצירה. מנהיגות חינוכית. התחדשות יהודית.....
32	מערכת שעות יום שני: מקרא, מדרש, משל"י, מקב"י, מיר"ב (מ"א רב תחומי), ימ"ה.....
34	מערכת שעות יום חמישי: אמנות, מחשבת, מגדר, א"י וציונות, מרפא.....
36	מלגות שכר לימוד לסטודנטים לתואר שני תשפ"ד.....
40	לוח שנה אקדמי לשנת הלימודים תשפ"ד (2023-2024).....

מבנה התכנית לתואר שני במדעי היהדות

קורסי חובה לתואר, סה"כ 18 קורסים סמסטריאליים (36 נ"ז)

תחום ראשי – 9 קורסים סמסטריאליים, 18 נ"ז

קורסי ליבה – 4 קורסים סמסטריאליים, 8 נ"ז

קורסי בחירה – 5 קורסים סמסטריאליים, 10 נ"ז

חובות אקדמיים

- מטלה מסכמת בסיום כל קורס (מבחן/עבודה)
- שתי עבודות סמינריוניות
- מבחן גמר (בסיום התואר)
- קורס כתיבה אקדמית¹ – משולב בקורס 'פסיפס הזהויות' (חובה בשנה א')

השלמות: יקבעו באופן פרטני בהתאם ללימודים קודמים (עד 4 קורסים סמסטריאליים):

- * מבוא לתורה שבעל פה
- * מבוא לארון הספרים היהודי
- * מבוא לתולדות ותרבות ישראל בימי הביניים
- * מבוא לתולדות ותרבות ישראל בעת החדשה

תכניות הלימוד ומסלולי לימוד לפי ימים

יום שני	יום חמישי
מקרא מדרש ואגדה תלמוד	מגדר ופמיניזם האמנויות ביהדות ירושלים וארץ ישראל ותולדות הציונות מחשבת ישראל
משל"י – מובילי שינוי להתחדשות יהודית מקב"י – מנהיגות קהילתית ברוח היהדות מיר"ב – מדעי היהדות רב-תחומי בשנה אחת ימ"ה – יצירה. מנהיגות חינוכית. התחדשות יהודית.	מרפא – ליווי רוחני

¹ קורס חובה לכל הסטודנטים שלמדו תואר ראשון בתחום שאינו ממדעי הרוח. סטודנטים שלמדו תואר ראשון במדעי הרוח יכולים לגשת למבחן פטור מן הקורס, ובמידה ויעברו אותו יהיו פטורים מן המטלות בכתיבה אקדמית, אך לא יהיו פטורים מן הקורס פסיפס הזהויות. סטודנטים במעמד 'על תנאי' ילמדו את הקורס בסמסטר א. סטודנטים במעמד 'מן המניין' יכולים ללמוד את הקורס בסמסטר א או ב.

קורסי קיץ יולי – ספטמבר 2023

חודש	שם הקורס	יום לימודים	תאריך	שעות	ליבה/ מסלול/ בחירה	סוג הקורס	מרצה	מטלת סיום הקורס	
יולי	צפת והגליל: מפגש הכנה	ג'	13/6	18:00-20:00	לימודי ירושלים	זום	ד"ר יאיר פז	מבחן כיתה מועד א' 21/7	
	צפת והגליל	ב', ג', ד'	3-5/7	ימים מלאים	וא"י בחירה	ספורים		מועד ב' 11/8	
	מחנה לימודי – שלושה ימי סיור והרצאות בצפת ובגליל, מיום ג' בשעה 10:00 בבוקר (הגעה עצמאית לצפת) ועד ליום ה' בשעה 18:00 בערב. (מוגבל ל- 20 סטודנטים) יודגש שהקורס כולל הליכה מאומצת ופעילויות ערב (השתתפות מלאה בכל הפעילויות הינה חובה). הלינה באכסניית אסנט בצפת בתוספת תשלום שתועבר ישירות לאכסנייה /http://www.ascent.co.il								
	מבוא לארון הספרים היהודי	ב', ד'	10,12, 17,19, 24,26	12:30-16:00	השלמה	פרונטלי	ד"ר אריאל פיקאר	מבחן בית עד 6.8.23 13.8.23	
	יודאיקה עכשיו	א', ג', ה'	9,11,13, 16,18,20	09:00-14:30	אמנויות ביהדות בחירה	פרונטלי/ סדנא	ד"ר שולה לדרמן טליה בר	עבודת בית	
יולי	מבוא לתולדות עם ישראל בעת החדשה	ה- 2 ביולי עד ה- 14 בספטמבר			השלמה	מקוון	ד"ר תמי שלמון מאק	מבחן כיתה מועד א' 9/10 מועד ב' 12/10	
	מבוא לתולדות עם ישראל בימי הביניים						ד"ר חנה דוידסון	מבחן בית עד 8.10.23 15.10.23	
ספטמבר	מבוא לתושב"ע	ו'	1,8,22	08:30-12:00	השלמה	פרונטלי	פרופ' משה בנוביץ	מבחן בית עד 8.09.23 15.09.23	
		ב', ד'	4,6,11, 13,18,20	17:00-18:30		זום			
ספט' אוק'	מקומות קדושים עממיים ולאומיים בירושלים	א'	27/8	18:00-20:00	לימודי א"י בחירה	זום	פרופ' דורון בר	עבודת בית	
		ה'	31/8, 7,14/9	14:30-18:30					
		ה'	12/10	08:30-12:30					

קורסי ערב בזום, קורסים מקוונים וקורסי סיורים - שנה"ל תשפ"ד

קורסי ערב בזום

סמסטר א'

יום	שעות	שם הקורס	מרצה	מסלול	סוג הקורס
א	19:30-21:00	"אני בסוף מערב" – אמנות, היסטוריה, מנהג וטקס של הקהילות היהודיות בצפון אפריקה	אריאלה אמר	אמנויות	בחירה
ב	17:00 - 19:30	קהילתיות יהודית ישראלית בירושלים: ניתוח תרבותי וארגוני	ד"ר יהודה צור	מקב"י	חובה
ג	19:00-20:30	הגדה של פסח	פרופ' דוד גולינקין	תלמוד/מדרש/מיר"ב	בחירה
ד	19:30-21:00	מבוא לארון הספרים היהודי	ד"ר דרור בונדי		השלמה

סמסטר ב'

יום	שעות	שם הקורס	מרצה	מסלול	סוג הקורס
א	19:00-20:30	פסיכואנליזה ומחשבת ישראל	ד"ר עינת רמון	מחשבת ישראל	בחירה
ב	17:00 - 19:30	קהילתיות יהודית ישראלית בירושלים: ניתוח תרבותי וארגוני	ד"ר יהודה צור	מקב"י	חובה
ג	19:00-20:30	איך זה שוכב אחד מעז? מנהיגות ברוח היהדות	ד"ר ענת שפירא	מירב	בחירה
ד	19:00-20:30	מבוא לתושב"ע	ד"ר גלעד לנדאו		השלמה

קורסים מקוונים

(צפייה בשיעורים ומצגות, ולימוד מונחה)

סמסטר	שם הקורס	מרצה	סוג הקורס
א'	תולדות עם ישראל בימי הביניים	ד"ר חנה דוידסון	השלמה
ב'	תולדות עם ישראל בעת החדשה	ד"ר תמי שלמון מאק	השלמה

קורסי סיורים

שישי	שעות	מהר ציון להרים ציוניים	ד"ר יאיר פז	לימודי א"י	בחירה	מאי: 24, 31 יוני: 7, 14, 21
שישי	10:00-13:00	סיורי אמנות	ד"ר רונית שטיינברג	אמנויות	בחירה	מרץ: 8, 15, 29 אפריל: 5, 12 מאי: 3

שימו לב: ניתן ללמוד עד 6 קורסי זום במהלך התואר השני

מקרא

המקרא הוא הטקסט החשוב ביותר של העם היהודי ועליו מושתתת התרבות היהודית מזה אלפי שנים. לימודי המקרא נועדו להכיר לסטודנטים את הצורות השונות של הספרות המקראית לפי הקשרן הספרותי וההיסטורי, לפתח אצלם גישה ביקורתית לצד קריאה מסורתית של הטקסט, ולהפגיש אותם עם עולם הערכים, הרעיונות, והתפיסות של ספר הספרים. במהלך לימודיו הסטודנט ייחשף לסוגות השונות שבמקרא, וילמד מגוון רחב של קורסים: קורסים טקסטואליים, קורסי חתך, קורסי נושא, וקורסים בפרשנות המקרא. הוא יתוודע לגישות מתודולוגיות שונות ללימוד המקרא, ייטול חלק בשיח אינטלקטואלי מרתק על משמעותו, ויעמוד מקרוב על תפקידו המכונן של המקרא כמשאב רוחני ראשון במעלה.

(18 נ"ז)	מבנה תכנית הלימודים במסלול הראשי
	קורסי חובה
(2 נ"ז)	התהוות ספרות המקרא
(2 נ"ז)	פרשנות המקרא לדורותיה
(2 נ"ז)	ספרות המקרא בראי המזרח הקדום
	קורסי בחירה
(12 נ"ז)	6 קורסים סמסטריאליים בתיאום עם היועץ/ת האקדמי/ת
	סדנא
(ללא נ"ז)	ארגז הכלים המקראי*

תלמידי מסלול מקרא זכאים למלגה בגובה 25% משכ"ל למשך שלוש שנים

* ארגז הכלים המקראי – סדנת מיומנויות יסוד ללימוד, מחקר וכתביבה

שלושה מפגשי סדנא המקנים כלים ללימוד עצמי של המקרא ולכתיבת עבודות סמינריוניות בתחום. הסדנה היא חובה לתלמידי מסלול מקרא אשר לא למדו תואר ראשון במקרא.

* פרט ל 18 נ"ז במסלול הראשי, כל סטודנט נדרש ללמוד גם ארבעה קורסי ליבה וחמישה קורסי בחירה ממסלולים אחרים בהיקף 18 נ"ז, ובסך הכול 36 נ"ז לתואר שני.

שנה"ל תשפ"ד – מסלול: מקרא

יום שני סמסטר א'

בין אלוהים ואדם בנבואות ירמיהו ד"ר רחלי פריש			10:00-8:30
התהוות ספרות המקרא* פרופ' דוד פרנקל			12:00-10:30
הפסקת צהרים			13:00-12:00
מורה נבוכי התפילה ד"ר מימי פייגלסון	המקרא בראי האמנות ד"ר שולה לדרמן	פסיפס הזהויות בעולם היהודי ד"ר טל חניה	14:30-13:00 קורסי ליבה
ספרות החכמה המקראית פרופ' דוד פרנקל			16:30-15:00
ממדינת מקדש לעם הספר פרופ' דניאל שורץ			18:30-17:00

יום שני סמסטר ב'

השירה המקראית ד"ר עדי מרילי			10:00-8:30
סיפור וחוק בתורה בראי הפרשנות המקראית לדורותיה* פרופ' משה בנוביץ			12:00-10:30
הפסקת צהרים			13:00-12:00
המשפחה היהודית בחברת הגניזה הקהירית פרופ' רינה לוין מלמד	אשנב לעולם הקבלה ד"ר יונתן בן הראש	פסיפס הזהויות בעולם היהודי ד"ר טל חניה	14:30-13:00 קורסי ליבה
פוליטיקה, אידיאולוגיה ותיאולוגיה בספר מלכים א' ד"ר עדי מרילי			16:30-15:00
התפתחות איסורים בעבודת ה': מקרא, ארכיאולוגיה ומזרח קדום* ד"ר אמיתי ברוכי-אונא			18:30-17:00

קורסים נוספים ביום חמישי

סמסטר א'

הנרטיב הלאומי ועיצובו במקרא, פרופ' דוד פרנקל	14:30-13:00 קורסי ליבה
א"י וירושלים בהגות המקראית, פרופ' דוד פרנקל	16:30-15:00

* קורסי חובה

תלמוד והלכה

ספרות התלמוד היא אחת מהיצירות המרכזיות של העם היהודי שהשפיעה על החיים היהודיים בכל הזמנים. מטרת הלימוד בתחום היא להקנות לסטודנטים כלים שיאפשרו להם לעיין בספרות התלמוד בצורה מעמיקה וביקורתית. תכנית הלימודים מתקדמת ממבואות לתרגילים בתלמוד ובספרות הפוסקים, לסמינרים בסוגיות אקטואליות כגון: החינוך בספרות הרבנית, מעמד האשה בהלכה ורפואה והלכה. המסלול פתוח בפני בוגרי קורס ההשלמה "מבוא לתורה שבעל פה", או לבעלי פטור מקורס זה.

מבנה תכנית הלימודים במסלול הראשי (18 נ"ז)

קורסי חובה

- 4 קורסים העוסקים בתלמוד הבבלי והירושלמי (8 נ"ז)
2 קורסים העוסקים בסוגיות הלכתיות ובתולדות ההלכה (4 נ"ז)

קורסי בחירה

- 3 קורסים נוספים העוסקים בספרות התלמוד, ההלכה והמדרש שייבחרו בתיאום עם היועץ/ת (6 נ"ז)

* פרט ל 18 נ"ז במסלול הראשי, כל סטודנט נדרש ללמוד גם ארבעה קורסי ליבה וחמישה קורסי בחירה ממסלולים אחרים בהיקף 18 נ"ז, ובסך הכול 36 נ"ז לתואר שני.

שנה"ל תשפ"ד – מסלול: תלמוד והלכה

יום שני – סמסטר א'

בבלי וירושלמי שבת: עיון משווה א' פרופ' משה בנוביץ	תלמוד למתחילים א' ד"ר גלעד לנדאו	10:00-8:30
בבלי וירושלמי שבת: עיון משווה ב' פרופ' משה בנוביץ	תלמוד למתחילים ב' ד"ר גלעד לנדאו	12:00-10:30
הפסקת צהרים		13:00-12:00
מורה נבוכי התפילה ד"ר מימי פייגלסון	המקרא בראי האמנות ד"ר שולה לדרמן	פסיפס הזהויות בעולם היהודי ד"ר טל חניה
לימוד בית מדרשי: מאגיה וכישוף בספרות היהודית לדורותיה ד"ר גילה וכמן ומרצים אורחים		14:30-13:00 קורסי ליבה
ממדינת מקדש לעם הספר פרופ' דניאל שוורץ		16:30-15:00
הגדה של פסח פרופ' דוד גולינקין		18:30-17:00
		קורס בזום יום ג' 20:30-19:00

יום שני – סמסטר ב'

תלמוד בקיאות פרופ' דוד גולינקין	סוד הגן הנעלם: עיון במדרשי גן עדן ד"ר גילה וכמן	10:00-8:30
פולמוסים בהלכה פרופ' דוד גולינקין	התפתחות ההלכה דיאנה וילה	12:00-10:30
הפסקת צהרים		13:00-12:00
המשפחה היהודית בחברת הגניזה הקהירית פרופ' רינה לויין מלמד	אשנב לעולם הקבלה ד"ר יונתן בן הראש	פסיפס הזהויות בעולם היהודי ד"ר טל חניה
האישי והדג: מדרשי חז"ל על ספר יונה ד"ר תמר קדרי		14:30-13:00 קורסי ליבה
'למנצח בנגינות': המוזיקה במקרא ובספרות חז"ל פרופ' משה בנוביץ		16:30-15:00
		18:30-17:00

קורסים נוספים ביום חמישי

סמסטר א'

אסתטיקה ויופי בספרות חז"ל, ד"ר תמר קדרי	10:00-8:30
נשים מקראיות באגדת חז"ל, ד"ר תמר קדרי	14:30-13:00

סמסטר ב'

מיחיד לאומה: אגדות חז"ל על יציאת מצרים, ד"ר תמר קדרי	14:30-13:00
--	-------------

מדרש ואגדה

ספרות האגדה של חז"ל מבטאת עולם רעיוני עשיר ומשקפת ערכי יסוד בעולמם של החכמים. המפגש בין עולם רעיוני זה ובין העיון המעמיק במקרא מוצא את ביטוי בצורות המדרש. מטרת הלימוד בתחום זה לחשוף את הסטודנטים למגוון הצורות הספרותיות ולדרכי הלימוד והעיון הכלולים בספרות המדרש והאגדה של חז"ל, ולהקנות להם כלים שיאפשרו קריאה מעמיקה וביקורתית בספרות זו. תכנית הלימודים מפגישה את הסטודנטים עם חיבורים שונים, עם צורות ספרותיות מגוונות ודרכי ניתוחן, ועם נושאים ובעיות שהעסיקו את החכמים במאות הראשונות לספירה.

המסלול פתוח בפני בוגרי קורס ההשלמה "מבוא לתורה שבעל פה", או לבעלי פטור מקורס זה.

(18 נ"ז)	מבנה תכנית הלימודים במסלול הראשי
	קורסי חובה לשנה א'
(4 נ"ז)	מבוא למדרש ולאגדה (א'+ב')
	קורסי חובה לשנה ב'
(2 נ"ז)	קורס בחיבור מדרשי
	קורסי בחירה
(12 נ"ז)	שישה קורסים סמסטריאליים נוספים בתחום המדרש

* פרט ל 18 נ"ז במסלול הראשי, כל סטודנט נדרש ללמוד גם ארבעה קורסי ליבה וחמישה קורסי בחירה ממסלולים אחרים בהיקף 18 נ"ז, ובסך הכול 36 נ"ז לתואר שני.

שנה"ל תשפ"ד – מסלול: מדרש ואגדה

יום שני – סמסטר א'

קריאה ספרותית באגדת חז"ל - מעשי חכמים ד"ר תמר קדרי		10:00-8:30
המפתח לבית המדרש: מקורותיו התלמודיים של עגנון ד"ר גילה וכמן	מבוא למדרש ואגדה א' ד"ר תמר קדרי	12:00-10:30
הפסקת צהרים		13:00-12:00
מורה נבוכי התפילה ד"ר מימי פייגלסון	המקרא בראי האמנות ד"ר שולה לדרמן	פסיפס הזהויות בעולם היהודי ד"ר טל חניה
לימוד בית מדרשי: מאגיה בספרות העברית לדורותיה ד"ר גילה וכמן ומרצים אורחים		16:30-15:00
ממדינת מקדש לעם הספר פרופ' דניאל שוורץ		18:30-17:00
הגדה של פסח פרופ' דוד גולינקין		קורסי ערב בזום יום ג' 20:30-19:00

יום שני – סמסטר ב'

סוד הגן הנעלם: עיון במדרשי גן-עדן ד"ר גילה וכמן		10:00-8:30
ילמדנו רבנו: עיון במדרשי תנחומא ד"ר גילה וכמן	מבוא למדרש ואגדה ב' ד"ר תמר קדרי	12:00-10:30
הפסקת צהרים		13:00-12:00
המשפחה היהודית בחברת הגניזה הקהירית פרופ' רינה לויזן מלמד	אשנב לעולם הקבלה ד"ר יונתן בן הראש	פסיפס הזהויות בעולם היהודי ד"ר טל חניה
האיש והדג: מדרשי חז"ל על ספר יונה ד"ר תמר קדרי		16:30-15:00
'למנצח בנגינות': המוזיקה במקרא ובספרות חז"ל פרופ' משה בנוביץ		18:30-17:00

* קורסי חובה

קורסים נוספים ביום חמישי

סמסטר א'

אסתטיקה ויופי בספרות חז"ל, ד"ר תמר קדרי	10:00-8:30
נשים מקראיות באגדת חז"ל, ד"ר תמר קדרי	14:30-13:00

סמסטר ב'

מיחיד לאומה: אגדות חז"ל על יציאת מצרים, ד"ר תמר קדרי	14:30-13:00
--	-------------

* קורסי חובה

מחשבת ישראל

מטרת הלימודים במסלול מחשבת ישראל היא לפתח אצל הסטודנטים התמצאות ביצירות המופת של המחשבה היהודית לדורותיה ולהקנות להם כלים ומיומנויות לניתוח מקורותיה. כמו כן, נועד תחום זה לשפר את יכולת הסטודנטים לדון בבעיות דתיות, קיומיות, ותרבותיות המעסיקות את המחשבה היהודית בימינו. במסגרת זו יושם דגש על הזיקה הקיימת לאורך כל התקופות בין מחשבת ישראל לבין מחשבת העמים, ובין הרעיונות ודפוסי החשיבה המאפיינים את המחשבה היהודית בזמן מסוים לבין המציאות ההיסטורית באותה תקופה.

(18 נ"ז)

מבנה תכנית הלימודים במסלול הראשי

קורסי חובה

(2 נ"ז)

א. אשנב למחשבת ישראל בימי הביניים

(2 נ"ז)

ב. אשנב למחשבת ישראל בעת החדשה (א)

(2 נ"ז)

ג. קורס סמינר מתקופת ימי הביניים

(2 נ"ז)

ד. קורס סמינר מתקופת העת החדשה

קורסי בחירה

(10 נ"ז)

חמישה קורסי בחירה בתיאום עם היועץ/ת האקדמי

* פרט ל 18 נ"ז במסלול הראשי, כל סטודנט נדרש ללמוד גם ארבעה קורסי ליבה, מתוכם חובה לקחת את הקורס "פסיפס הזהויות" הכולל כתיבה אקדמית, וחמישה קורסי בחירה ממסלולים אחרים בהיקף 18 נ"ז, ובסך הכול 36 נ"ז לתואר שני.

שנה"ל תשפ"ד – מסלול: מחשבת ישראל

יום חמישי – סמסטר א'

ר' יהודה הלוי: בין פילוסופיה לשירה ד"ר אלי חדד			10:00-8:30
קריאות בתורות השבתאות לאור מקורות הזוהר והקבלה ד"ר יונתן בן הראש			12:00-10:30
הפסקת צהרים			13:00-12:00
נשים מקראיות באגדת חז"ל ד"ר תמר קדרי	הנרטיב הלאומי ועיצובו במקרא פרופ' דוד פרנקל	פסיפס הזהויות בעולם היהודי ד"ר תמי שלמון מאק	14:30-13:00 קורסי ליבה
ציון והתפוצות במחשבה היהודית במאה ה-20 פרופ' יוסי טרנר	אשנב למחשבת ישראל בעת החדשה* ד"ר רוני קליין		16:30-15:00
מבוא לקבלה ד"ר ביטי רואי			18:30-17:00

יום חמישי – סמסטר ב'

דת התבונה ממקורות היהדות של הרמן כהן** פרופ' יוסי טרנר			10:00-8:30
בין מחשבת ישראל לחוכמת העמים ד"ר יהושע ויינשטיין	הגות יהודית במאה העשרים: בין ניאור- חסידות לאקזיסטנציאליזם ד"ר רוני קליין		12:00-10:30
הפסקת צהרים			13:00-12:00
מגדר ומצוות: יסודות ותמורות במהלך הדורות פרופ' משה בנוביץ	מיחיד לאומה: אגדות חז"ל על יציאת מצרים ד"ר תמר קדרי	פסיפס הזהויות בעולם היהודי ד"ר תמי שלמון מאק	14:30-13:00 קורסי ליבה
אלוהים מאמין באדם: הגותו של השל והשלכותיה החברתיות ד"ר דרור בונדי			16:30-15:00
'דיד נפש': צפת עיר המקובלים והפיוט ד"ר ביטי רואי			18:30-17:00

* קורסי חובה

** תנאי מוקדם: אשנב למחשבת ישראל בעת החדשה

קורסים נוספים ביום שני

סמסטר ב'

אשנב לעולם הקבלה, ד"ר יונתן בן הראש	13:00-14:30
-------------------------------------	-------------

לימודי ירושלים וארץ ישראל ותולדות הציונות

מסלול לימודים זה מיועד למתעניינים בתולדות ירושלים וארץ ישראל ולאילו שעיסוקם המקצועי קשור בלימודי ארץ ישראל, תולדותיה ותרבותיה. מטרת הלימודים היא להכיר לעומק את היצירה התרבותית, הרב-לאומית והרב-גונית שבמרכזה ארץ ישראל וירושלים. במסלול שלושה דגשים ייחודיים:

- א. ירושלים, תולדותיה ותרבותה: מיקומו של מכון שכטר בירושלים וקרבתו לאתרים היסטוריים ותרבותיים רבים מאפשרים שילוב של קורסים עיוניים על ירושלים לתקופותיה עם סיורים בשטח.
  - ב. המחקר הגיאוגרפי-היסטורי של ארץ ישראל לתקופותיה: הכרת המתודה המחקרית של הגיאוגרפיה ההיסטורית בכלל וייחודיותה של ארץ ישראל בנושא מחקר בפרט. העמקה בסוגה מחקרית זו תיעשה תוך התייחסות אל תקופות, אזורים או נושאים נבחרים.
  - ג. ארץ ישראל בהיבט ההגותי והתרבותי: עיסוק בתפיסות השונות של ארץ ישראל בהגות היהודית וביחס לארץ ישראל בתרבויות השונות שראו בה מוקד משיכה לאורך ההיסטוריה, היחס לארץ ישראל במחשבת המקרא, ארץ ישראל בהגות הדתית של שלוש הדתות, תולדות והתפתחות הרעיון הציוני, והיחס בין מדינת ישראל ויהדות התפוצות.
- קורסים נוספים עוסקים במקורות טקסטואליים קלאסיים ומודרניים, יהודיים ולא-יהודיים, השופכים אור על המציאות החברתית, הפוליטית והתרבותית בארץ ישראל לאורך הדורות ועל קשרי הגומלין שבין ארץ ישראל והתפוצות, ובין מרכז ופריפריה.

(18 נ"ז)	מבנה תכנית הלימודים במסלול הראשי
	קורסי חובה
(4 נ"ז)	גיאוגרפיה היסטורית של ירושלים (א' + ב')
(4 נ"ז)	מחנה מחקר (א' + ב')
(2 נ"ז)	ארץ ישראל וירושלים בהגות המקראית
	קורסי בחירה
(8 נ"ז)	ארבעה קורסים נוספים במסלול ירושלים וארץ ישראל ותולדות הציונות

פרט ל 18 נ"ז במסלול הראשי, כל סטודנט נדרש ללמוד גם ארבעה קורסי ליבה וחמישה קורסי בחירה ממסלולים אחרים בהיקף 18 נ"ז, ובסך הכול 36 נ"ז לתואר שני.

שנה"ל תשפ"ד – מסלול: לימודי ירושלים וארץ ישראל ותולדות הציונות

יום חמישי – סמסטר א'

מלחמת העצמאות: מהפלישה הערבית למדינת ישראל ועד סיום הסכמי שביתת הנשק ד"ר גדי קרויזר		גיאוגרפיה היסטורית של ירושלים* פרופ' דורון בר	10:00-8:30
גיאוגרפיה היסטורית של ירושלים* פרופ' דורון בר		12:00-10:30	
הפסקת צהרים			
נשים מקראיות באגדת חז"ל ד"ר תמר קדרי	הנרטיב הלאומי ועיצובו במקרא פרופ' דוד פרנקל	פסיפס הזהויות בעולם היהודי ד"ר תמי שלמון מאק	14:30-13:00 קורסי ליבה
על מגש הכסף: חברה ומגדר מיישוב למדינה פרופ' בת-שבע מרגלית שטרן	ירושלים וארץ ישראל בהגות המקראית* פרופ' דוד פרנקל		16:30-15:00
מירושלים לרומא וביזנטיון: סוגיות בארכיאולוגיה רומית-ביזנטית של ארץ ישראל פרופ' חיים גולדפוס			18:30-17:00

יום חמישי – סמסטר ב'

מחנה מחקר**/מחנה מחקר** ד"ר יאיר פז		10:00-8:30	
לדעת את ירושלים, ללמוד את ירושלים ולחקור את ירושלים** פרופ' דורון בר	מחנה מחקר**/מחנה מחקר** ד"ר יאיר פז		12:00-10:30
הפסקת צהרים			
מגדר ומצוות: יסודות ותמורות במהלך הדורות פרופ' משה בנוביץ	מיחיד לאומה: אגדות חז"ל על יציאת מצרים ד"ר תמר קדרי	פסיפס הזהויות בעולם היהודי ד"ר תמי שלמון מאק	14:30-13:00 קורסי ליבה
שליטים חדשים בארץ: מוסלמים ובני חסותם בא"י בתקופה האסלאמית הקדומה ד"ר מילכה רובין			16:30-15:00
ירושלים בעת החדשה פרופ' דורון בר			18:30-17:00

סמסטר ב, קורס סיורים: מהר ציון להרים ציוניים ד"ר יאיר פז	יום ו' 14:00-8:00
--	----------------------

* קורסי חובה

** תנאי מוקדם: גיאוגרפיה היסטורית של ירושלים

מגדר ופמיניזם – הלכה ומעשה

המפגש בין מגדר ליהדות הוא נושא אקטואלי, מסעיר ותוסס. המסלול מתמקד בהיבטים החברתיים והתרבותיים של הזהות המגדרית בישראל ובחברה היהודית לדורותיה. נקודת המבט המגדרית תלווה את תכנית הלימודים ממגוון זוויות. נחשף לתיאוריות מגדריות אוניברסליות; אך גם להקשרן המקומי הייחודי. נפגוש מנהיגות והוגות מהעבר ומההווה נתמודד עם סוגיות הקשורות ליחסים בין המינים, למקומה של האישה בישראל בת ימינו ולהשפעת המורשת היהודית על החברה והממשל בישראל. התכנית כוללת יחידה מעשית שתכשיר את הלומדים להוביל שיח מגדרי במקום עבודתם, בקהילתם ובמשפחתם.

(18 נ"ז)	מבנה תכנית הלימודים במסלול הראשי
	קורסי חובה
(2 נ"ז)	תיאוריות פמיניסטיות
(2 נ"ז)	נשים יהודיות בפרספקטיבה היסטורית
(2 נ"ז)	דילמות מגדריות עכשוויות בעולם היהודי
	קורסי בחירה
(2 נ"ז כל אחד)	שישה קורסים מתוך תכנית המסלול

פרט ל 18 נ"ז במסלול הראשי, כל סטודנט נדרש ללמוד גם ארבעה קורסי ליבה וחמישה קורסי בחירה ממסלולים אחרים בהיקף 18 נ"ז, ובסך הכול 36 נ"ז לתואר שני.

שנה"ל תשפ"ד – מסלול: מגדר ופמיניזם (שנה ב')

יום חמישי – סמסטר א'

קורסי בחירה			10:00-8:30
תיאוריות פמיניסטיות* פרופ' בת-שבע מרגלית שטרן			12:00-10:30
הפסקת צהרים			13:00-12:00
נשים מקראיות באגדת חז"ל ד"ר תמר קדרי	הנרטיב הלאומי ועיצובו במקרא פרופ' דוד פרנקל	פסיפס הזהויות בעולם היהודי ד"ר תמי שלמון מאק	14:30-13:00 קורסי ליבה
על מגש הכסף: חברה ומגדר מיישוב למדינה פרופ' בת-שבע מרגלית שטרן			16:30-15:00
קורסי בחירה			18:30-17:00

יום חמישי – סמסטר ב'

קורסי בחירה			10:00-8:30
ייצוגי מגדר בספרות: קריאה ספרותראפית חווייתית ד"ר רבקה ברגר			12:00-10:30
הפסקת צהרים			13:00-12:00
מגדר ומצוות: יסודות ותמורות במהלך הדורות פרופ' משה בנוביץ	מיחיד לאומה: אגדות חז"ל על יציאת מצרים ד"ר תמר קדרי	פסיפס הזהויות בעולם היהודי ד"ר תמי שלמון מאק	14:30-13:00 קורסי ליבה
דברי שיר – על נשיות ומגדר במוזיקה יהודית ישראלית ד"ר ענת רובינשטיין			16:30-15:00
קורסי בחירה			18:30-17:00

* קורסי חובה

האמנויות ביהדות

תכנית זו מיועדת ליצור היכרות מעמיקה וחוייתית עם מגוון סוגי היצירה היהודית והישראלית על ביטוייה הרבים והמרתקים. מתוך הבנה שתחום היצירה היהודית אינו מוכר מספיק לקהל הרחב והמשכיל, אנו מבקשים להציג את השפע ואת המורכבות המרתקת של התחום. הסטודנטים ייחשפו למגוון של קורסים העוסקים בתחומי האמנות החזותית, המוסיקה והקולנוע, שנוצרו לאורך ההיסטוריה ועד לתקופה העכשווית. בנוסף, תוכנית המסלול כוללת גם קורסים מסוג "מעשה חשב" בהם ישנה התנסות מעשית באמנות. בקורסים אלה יילמדו טכניקות יצירה בדרך ובתלת ממד, צילום סטילס, יציקות חמר ועוד. מטרתם היא להקנות לסטודנטים כלי לביטוי יצירתי המשתלב עם התכנים הנלמדים בלימודי התואר השני והמעוגנים בעולם היהודי. מסלול הלימודים בתחום זה נועד להקנות ידע מעמיק על התרבות היהודית, על המתח שבין המסורת היהודית והיצירה החזותית ועל דרכי ההתמודדות עם אתגרים אלו לאורך הדורות ועד ימינו אנו.

מבנה תכנית הלימודים במסלול הראשי

(18 נ"ז)

קורסי חובה

מבוא לאמנות יהודית בעת העתיקה ובימי הביניים

(2 נ"ז)

מבוא לאמנות יהודית מודרנית

(2 נ"ז)

אסתטיקה ויופי בספרות חז"ל

(2 נ"ז)

קורסי בחירה

שישה קורסים מתוך תוכנית המסלול

(2 נ"ז כל אחד)

פרט ל 18 נ"ז במסלול הראשי, כל סטודנט נדרש ללמוד גם ארבעה קורסי ליבה וחמישה קורסי בחירה ממסלולים אחרים בהיקף 18 נ"ז, ובסך הכול 36 נ"ז לתואר שני.

שנה"ל תשפ"ד – מסלול: אמנויות ביהדות

יום חמישי – סמסטר א'

אסתטיקה ויופי בספרות חז"ל*		10:00-8:30
מבוא לאמנות יהודית בעת העתיקה ובימי הביניים * ד"ר נעה יובל חכם	פְּרִיעָה בְּיַד הָרוֹקֵם: אומנות יהודית בימי הביניים ד"ר חנה שחם רוזבי	12:00-10:30
הפסקת צהרים		13:00-12:00
פסיפס הזהויות בעולם היהודי ד"ר תמי שלמון מאק	הנרטיב הלאומי ועיצובו במקרא פרופ' דוד פרנקל	נשים מקראיות באגדת חז"ל ד"ר תמר קדרי
14:30-13:00 קורסי ליבה		
שאלה של זהות – אמנות יהודית ואמנות ישראלית ד"ר רונית שטיינברג והאמנית רעיה ברוקנטל		17:30-15:00 מעשה חשב
"אני בסוף מערב" – אמנות, היסטוריה, מנהג וטקס של הקהילות היהודיות בצפון אפריקה אריאלה אמר		קורס ערב בזום יום א 21:00-19:30

יום חמישי – סמסטר ב'

מקדש ומבצר: בתי כנסת באירופה בימי הביניים ובעת החדשה ד"ר אירה צ'רניצקי		10:00-8:30
מבוא לאמנות יהודית מודרנית* ד"ר רונית שטיינברג		12:00-10:30
הפסקת צהרים		13:00-12:00
פסיפס הזהויות בעולם היהודי ד"ר תמי שלמון מאק	מיחיד לאומה: אגדות חז"ל על יציאת מצרים ד"ר תמר קדרי	מגדר ומצוות: יסודות ותמורות במהלך הדורות פרופ' משה בנוביץ
14:30-13:00 קורסי ליבה		
לא תעשה לך? הדיבר השני ויישומו ביצירה היהודית ד"ר נעה יובל-חכם והאמנית שלומית גרנט-פלדור		17:30-15:00 מעשה חשב
דברי שיר – על נשיות ומגדר במוזיקה יהודית וישראלית ד"ר ענת רובינשטיין		16:30-15:00

קורסים נוספים ביום שני

סמסטר א'	
המקרא בראי האמנות, ד"ר שולה לדרמן	14:30-13:00
סמסטר ב'	
קורס סיורים - סיורי אמנות ד"ר רונית שטיינברג 6 מפגשים בתאריכים: 8.3, 15.3, 2.3, 5.4, 12.4, 3.5	ימי שישי 13:00-10:00

* קורסי חובה

תכניות מיוחדות

מיר"ב (מדרש) – מדעי היהדות רב-תחומי בשנה אחת

תוכנית מיר"ב מעניקה ללומדות וללומדים אפשרות ללמוד מגוון תחומים במדעי היהדות ולקבל פרספקטיבה רחבה על ארון הספרים היהודי ועל ההיסטוריה והתרבות היהודית לדורותיה. משך הלימודים: שנת לימודים אחת הכוללת סמסטר קיץ ראשון, שני סמסטרים במהלך השנה וסמסטר קיץ נוסף. בנוסף ילמדו הסטודנטים קורסים בזום בשעות הערב.

התוכנית מתאימה למורים בשבתון ולעובדים ממגזרים נוספים שזמנם מוגבל, ומאפשרת להם ללמוד תואר שני איכותי ומשמעותי בפרק זמן קצר.

התוכנית כוללת:

(12 נ"ז)	6 קורסים במסלול מדרש ואגדה
(4 נ"ז)	2 קורסים בתחום תולדות עם ישראל
(2 נ"ז)	1 קורס: פסיפס הזהויות בעולם היהודי
(2 נ"ז)	1 קורס בתחום מקרא
(2 נ"ז)	1 קורס בתחום מחשבת ישראל
(2 נ"ז)	1 קורס בתחום אמנות יהודית
(2 נ"ז)	1 לימוד בית מדרשי: מאגיה וכישוף בספרות היהודית לדורותיה
(10 נ"ז)	5 קורסי בחירה כלליים

תלמידי תכנית מיר"ב זכאים למלגה של 10% בשכר הלימוד

שנה"ל תשפ"ד – תכנית מיר"ב (מדרש)

יום שני – סמסטר א'

קריאה ספרותית באגדת חז"ל – מעשי חכמים ד"ר תמר קדרי		10:00-8:30
המפתח לבית המדרש: מקורותיו התלמודיים של עגנון ד"ר גילה וכמן	מבוא למדרש ואגדה א' ד"ר תמר קדרי	12:00-10:30
הפסקת צהרים		13:00-12:00
מורה נבוכי התפילה ד"ר מימי פייגלסון	המקרא בראי האמנות ד"ר שולה לדרמן	פסיפס הזהויות בעולם היהודי ד"ר טל חניה
לימוד בית מדרשי: מאגיה וכישוף בספרות היהודית לדורותיה *		16:30-15:00
ממדינת מקדש לעם הספר פרופ' דניאל שוורץ		18:30-17:00
הגדה של פסח פרופ' דוד גולינקין		קורס ערב בזום יום ג' 20:30-19:00

יום שני – סמסטר ב'

מסעות ארץ הקודש – עליה לרגל בתולדות ארץ ישראל פרופ' דורון בר		סוד הגן הנעלם: עיון במדרשי גן עדן ד"ר גילה וכמן	10:00-8:30
ילמדנו רבנו: עיון במדרשי תנחומא ד"ר גילה וכמן		מבוא למדרש ואגדה ב' ד"ר תמר קדרי	12:00-10:30
הפסקת צהרים		13:00-12:00	
המשפחה היהודית בחברת הגניזה הקהירית פרופ' רינה לוי מלמד	אשנב לעולם הקבלה ד"ר יונתן בן הראש	פסיפס הזהויות בעולם היהודי ד"ר טל חניה	14:30-13:00 קורסי ליבה
פוליטיקה אידיאולוגיה ותיאולוגיה בספר מלכים א ד"ר עדי מרילי	האיש והדג: מדרשי חז"ל על ספר יונה ד"ר תמר קדרי		16:30-15:00
למנצח בנגינות – המוזיקה במקרא ובספרות חז"ל פרופ' משה בנוביץ		18:30-17:00	
איך זה שכוכב אחד מעז? מנהיגות ביהדות ד"ר ענת שפירא-לביא		קורס ערב בזום, יום ג' 20:30-19:00	
מהר ציון להרים ציוניים ד"ר יאיר פז 5 מפגשים בימי שישי בתאריכים: 24/5, 31/5, 7/6, 14/6, 21/6		קורס סיורים 14:00-8:00	
סיורי אמנות ד"ר רונית שטיינברג 6 מפגשים בתאריכים: 8.3, 15.3, 2.3, 5.4, 12.4, 3.5		קורס סיורים	

* קורסי חובה

** קורס חובה למבקשים לסיים את התואר בשנת לימודים אחת

תכניות מיוחדות

מיר"ב (מקרא) – מדעי היהדות רב-תחומי בשנה אחת

תוכנית מיר"ב-מקרא מעניקה ללומדות וללומדים אפשרות ללמוד מגוון תחומים במדעי היהדות לצד התמקדות בלימודי מקרא, ולקבל פרספקטיבה רחבה על ארון הספרים היהודי ועל ההיסטוריה והתרבות היהודית לדורותיה. משך הלימודים: שנת לימודים אחת הכוללת סמסטר קיץ ראשון, שני סמסטרים במהלך השנה וסמסטר קיץ נוסף. בנוסף ילמדו הסטודנטים קורסים בזום בשעות הערב.

התוכנית מתאימה למורים בשבתון ולעובדים ממגזרים נוספים שזמנם מוגבל, ומאפשרת להם ללמוד תואר שני איכותי ומשמעותי בפרק זמן קצר.

התוכנית כוללת:

6 קורסים במסלול מקרא	(12 נ"ז)
2 קורסים בתחום תולדות עם ישראל	(4 נ"ז)
1 קורס: פסיפס הזהויות בעולם היהודי	(2 נ"ז)
1 קורס בתחום מדרש	(2 נ"ז)
1 קורס בתחום מחשבת ישראל	(2 נ"ז)
1 קורס בתחום אמנות יהודית	(2 נ"ז)
1 לימוד בית מדרשי: מאגיה וכישוף בספרות היהודית לדורותיה	(2 נ"ז)
5 קורסי בחירה כלליים	(10 נ"ז)

תלמידי תכנית מיר"ב זכאים למלגה של 10% בשכר הלימוד לזכאי החזר שכ"ל ממשרד החינוך, ו 20% למי שאינו זכאי לכך.

שנה"ל תשפ"ד – תכנית מיר"ב (מקרא)

יום שני – סמסטר א'

בין אלוהים ואדם בנבואות ירמיהו ד"ר רחלי פריש			10:00-8:30
התהוות ספרות המקרא* פרופ' דוד פרנקל			12:00-10:30
הפסקת צהרים			13:00-12:00
מורה נבוכי התפילה ד"ר מימי פייגלסון	המקרא בראי האמנות ד"ר שולה לדרמן	פסיפס הזהויות בעולם היהודי ד"ר טל חניה	14:30-13:00 קורסי ליבה
לימוד בית מדרשי: מאגיה וכישוף בספרות היהודית לדורותיה * ד"ר גילה וכמן ומרצים אורחים			16:30-15:00
ממדינת מקדש לעם הספר פרופ' דניאל שוורץ			18:30-17:00

יום שני/חמישי – סמסטר ב'

השירה המקראית ד"ר עדי מרילי			10:00-8:30
סיפור וחוק בתורה בראי הפרשנות המקראית לדורותיה פרופ' משה בנוביץ*			12:00-10:30
הפסקת צהרים			13:00-12:00
המשפחה היהודית בחברת הגניזה הקהירית פרופ' רינה לויין מלמד	אשנב לעולם הקבלה ד"ר יונתן בן הראש	פסיפס הזהויות בעולם היהודי ד"ר טל חניה	14:30-13:00 קורסי ליבה
פוליטיקה, אידיאולוגיה ותיאולוגיה בספר מלכים א ד"ר עדי מרילי			16:30-15:00
התפתחות איסורים בעבודת ה': מקרא, ארכיאולוגיה ומזרח קדום * ד"ר אמיתי ברוכי-אונא			18:30-17:00
איך זה שנוכח אחד מעז? מנהיגות ביהדות ד"ר ענת שפירא-לביא			קורס ערב בזום, יום ג 20:30-19:00
מהר ציון להרים ציוניים ד"ר יאיר פז 5 מפגשים בימי שישי בתאריכים: 24/5, 31/5, 7/6, 14/6, 21/6			קורס סיורים 14:00-8:00
סיורי אמנות ד"ר רונית שטיינברג 6 מפגשים בתאריכים: 8.3, 15.3, 2.3, 5.4, 12.4, 3.5			קורס סיורים

* קורסי חובה

תכניות מיוחדות

משל"י – עשייה יהודית-חברתית מעוגנת בידע

תכנית משל"י מעניקה ללומדים בה ידע נרחב ביהדות. התוכנית מיועדת לאנשים שמעוניינים להוסיף על יסוד ידיעותיהם נדבכים נוספים של עשייה חברתית הממוקדת ביהדות.

מחצית מן הקורסים בתכנית יוקדשו להנחת בסיס הידע. הם יעניקו ללומדים ידע אקדמי שיטתי בתלמוד, הטקסט המרכזי סביבו התעצבה התרבות היהודית. בסיס ידע זה יורחב דרך העיסוק בנקודות החיבור בין תלמוד לבין מדרש, הלכה ומחשבת חז"ל.

מחצית שנייה של הקורסים יתמקדו בעשייה יהודית-חברתית. קורסים אלו יעניקו לסטודנטים כלים לקידום עשייה חברתית במישור הקהילתי, החינוכי או הציבורי. קורסים מגוונים אלה יעסקו בבית המדרש ובעבודה חינוכית-קהילתית עם טקסט. הלימודים יתמקדו בעיסוק במגוון הזהויות בחברה היהודית ובקידום שיח ביניהן ואיתן ובפרקטיקה של תפילה, טקס, חג ומועד. הלימודים בתכנית מתקיימים באווירה סולידרית ואינטימית וברוח פתוחה ואידיאולוגית.

תלמידי תכנית משל"י זכאים למלגה.

שנה"ל תשפ"ד – תוכנית משל"י

יום שני – סמסטר א'

בבלי וירושלמי שבת: עיון משווה א' פרופ' משה בנוביץ	תלמוד למתחילים א' ד"ר גלעד לנדאו	10:00-8:30
בבלי וירושלמי שבת: עיון משווה ב' פרופ' משה בנוביץ	תלמוד למתחילים ב' ד"ר גלעד לנדאו	12:00-10:30
הפסקת צהרים		13:00-12:00
המקרא בראי האמנות ד"ר שולה לדרמן	מורה נבוכי התפילה ד"ר מימי פייגלסון	14:30-13:00
טקסטים וטקסים ד"ר רננה רביצקי-פילזר		16:30-15:00
למידת עמיתים / סיורים (עם מקב"י)		18:30-17:00

יום שני – סמסטר ב'

תלמוד בקיאות פרופ' דוד גולינקין	סוד הגן הנעלם: עיון במדרשי גן עדן ד"ר גילה וכמן	10:00-8:30	
סוגיות בהלכה פרופ' דוד גולינקין	התפתחות ההלכה דיאנה וילה	12:00-10:30	
הפסקת צהרים		13:00-12:00	
המשפחה היהודית בחברת הגניזה הקהירית פרופ' רינה לוין מלמד	אשנב לעולם הקבלה ד"ר יונתן בן הראש	מבוא לחסידות ד"ר מימי פייגלסון	14:30-13:00
פסיפס הזהויות חלק ב'*		פרופ' ארי אקרמן	16:30-15:00
למידת עמיתים / סיורים (עם מקב"י)		18:30-17:00	

* קורסי חובה

תכניות מיוחדות

מקב"י – מנהיגות קהילתית ברוח היהדות

תכנית לימודים ייחודית לתואר שני במכון שכטר המתבססת על מסלול לימודי קהילה יהודית. תפיסת העולם המנחה את התוכנית היא כי יהדות וקהילה הם עולמות המקיימים זיקה טבעית ביניהם. הדרך הנכונה להנחיל את אוצרות הידע, את ערכי התרבות והרוח הגלומים ביהדות היא הדרך הקהילתית. ולהיפך: הדרך הנכונה לבנות קהילה היא להישען על המסורת והתרבות היהודית ישראלית: הטקסים והטקסטים היהודיים והעבריים, המורשת וההיסטוריה – הם כלים העומדים לרשותו של העובד הקהילתי ומוביל הקהילה, השואף להקנות לקהלו תחושות של משמעות, שייכות ובטחון.

במהלך הלימודים נתמקד במושגי יסוד של מבנה קהילה ונעסוק במעמדה המשתנה במאה ה-21; נעמיק את הלימוד על קהילות יהודיות בישראל ובעולם, ונבחן את התפתחות הקהילה היהודית לאורך הדורות. התוכנית גם תעסוק בהיבטים מעשיים של ניהול והובלת קהילה ותדגיש מיומנויות וכלים לפיתוח מנהיגות קהילתית בחברה הישראלית. את התוכנית מובילה רוח פלורליסטית הרואה את הידע היהודי כנחלת הכלל, כאוצר המזמין אותנו לעשות בו שימוש קהילתי, להתאים ולהנגיש אותו לציבור שבטיפולנו בהתאם לצרכיו.

מבנה תכנית הלימודים	(36 נ"ז)
קורסי חובה	(28 נ"ז)
א. יהדות ישראלית וזהות יהודית	(16 נ"ז)
קורס היסטורי על קהילות יהודיות	(2 נ"ז)
קורס על הקהילה היהודית: בין ציון לתפוצות	(2 נ"ז)
קורס על פסיפס הזהויות בעולם היהודי	(2 נ"ז)
קורס על התחדשות יהודית בישראל: רעיון ומעשה (לא ינתן בתשפ"ד)	(2 נ"ז)
קורס על טקסים וטקסטים במעגל החיים בקהילה	(2 נ"ז)
קורס על טקסים וטקסטים במעגל השנה בקהילה (לא ינתן בתשפ"ד)	(2 נ"ז)
2 קורסי סיורים – מפגש עם קהילות יהודיות ישראליות שונות בעיר ירושלים	(4 נ"ז)
ב. מנהיגות קהילתית והובלת שינוי בקהילה	(12 נ"ז)
קורס על כוחה של הקהילה בהובלת שינוי חברתי (לא ינתן בתשפ"ד)	(2 נ"ז)
קורס על יזמות חברתית קהילתית	(2 נ"ז)
קורס על רב תרבותיות וקהילה (לא ינתן בתשפ"ד)	(2 נ"ז)
קורס על מנהיגות יהודית עכשווית: היבטים תאורטיים ומעשיים (לא ינתן בתשפ"ד)	(2 נ"ז)
קורס על מנהיגות וניהול קהילה – היבטים ארגוניים וחברתיים	(2 נ"ז)
קורס על יצירה יהודית מקומית	(2 נ"ז)
קורסי בחירה	(8 נ"ז)
4 קורסים נוספים במהלך התואר	

תלמידי תכנית מקב"י זכאים למלגה של 40% בשכר הלימוד.

שנה"ל תשפ"ד – תכנית מקב"י (שנה ב')

יום שני – סמסטר א'

היהדות כתרבות של לימוד, פרשנות ויצירה ד"ר אריאל פיקאר			10:00-8:30
הקהילה היהודית: בין ציון לתפוצות ד"ר אילן אזרחי			12:00-10:30
הפסקת צהרים			13:00-12:00
מורה נבוכי התפילה ד"ר מימי פייגלסון	המקרא בראי האמנות ד"ר שולה לדרמן	פסיפס הזהויות בעולם היהודי ד"ר טל חניה	14:30-13:00 קורסי ליבה
גישות והתנגשויות: חינוך יהודי במרחב הישראלי א' ד"ר מרוה שלו מרום			16:30-15:00
קורס סיורים בירושלים קהילתיות יהודית ישראלית: ניתוח תרבותי ארגוני ד"ר יהודה צור			
סיורים: 26.2.24 / 29.1.24 / 16.10.23			09:00-18:00

יום שני – סמסטר ב'

גישות והתנגשויות: חינוך יהודי במרחב הישראלי ב' ד"ר מרוה שלו מרום			10:00-8:30
מעגל החיים: קריאה ספרותראפית חווייתית בספרות העברית ד"ר רבקה ברגר			12:00-10:30
הפסקת צהרים			13:00-12:00
המשפחה היהודית בחברת הגניזה הקהירית פרופ' רינה לוין מלמד	אשנב לעולם הקבלה ד"ר יונתן בן הראש	פסיפס הזהויות בעולם היהודי ד"ר טל חניה	14:30-13:00 קורסי ליבה
מנהיגות וניהול קהילה – היבטים ארגוניים וחברתיים ד"ר יהודה צור			16:30-15:00

תכניות מיוחדות

מרפא – תכנית לליווי רוחני

מרפא היא תכנית אקדמית ייחודית בישראל ללימודי ליווי רוחני, השואבת כלים ותובנות רוחניים ממורשת ישראל ומעניקה הכשרה לסיוע ליחידים ולמשפחות המתמודדים עם מצוקות שונות. בין ה"כלים" והתכנים מתחום "הרוח" הנלמדים בתכנית נמנים: הערכה רוחנית ובניית תכנית ליווי רוחני, אתיקה מקצועית וליווי במצבים של מורכבות אתית, לימוד בחברותא, שיחה על משמעות רוחנית, תפילה אישית, ועוד.

בנוסף ללימוד שיטתי של נושאים השייכים לליווי הרוחני מתחומי הידע במדעי היהדות: מקרא, מדרש, הלכה, מחשבת ישראל וספרות עברית, שיטות הלימוד בתכנית מגוונות מאד. הן כוללות: תרגול הכלים השונים במסגרת עבודה קבוצתית, הרצאות אורח, 3 ימי עיון בשנה, התנסויות בטכניקות אומנותיות, לימוד בחברותא, וכן הדרכות אישיות וקבוצתיות נוספות במהלך חופשות הסמסטר והקיץ, בהן מטמיעים את החומר הנלמד.

ניתן לשלב את הלימודים לתואר שני במרפא עם לימודי תעודה בליווי רוחני או ללמוד ללימודי תעודה בלבד (מספר המקומות ללימודי תעודה מוגבל). הלומדים לימודי תעודה מתנסים בהתמחות מודרכת במוסדות ובמסגרת עמותות שונות. למסלול מרפא מתקבל מספר מוגבל של לומדים בשנה לאחר ראיון קבלה (שיחת התוודעות). המסלול מתאים לכולם ובמיוחד לאנשים ונשים ממקצועות טיפולים, מתחומי החינוך והרווחה ו/או לומדים המבקשים לפתח את הליווי הרוחני במקומות עבודתם המגוונים. סטודנטים לתואר שני בתכנית מרפא מחויבים ב-20 הדרכות (5 שעות הדרכה לסמסטר לשנתיים), וסטודנטים הלומדים לימודי תעודה בליווי רוחני מחויבים ב-30 שעות הדרכה (5 שעות הדרכה לסמסטר לשלש שנים).

תכנית הלימודים במרפא ליווי רוחני

(18 נ"ז)	לימודי מרפא- ליווי רוחני
(16 נ"ז)	לימודי בחירה וליבה- ללומדי מ.א.
(2 נ"ז)	פסיפס הזהויות בעולם היהודי

2 קורסי יסוד חובה בליווי רוחני - שנה א:

(2 נ"ז)	כלים ויסודות לליווי רוחני, בחינוך, בקהילה ובמערכת הבריאות בישראל ובעולם היהודי, ד"ר עינת רמון
(2 נ"ז)	ליווי רוחני לאוכלוסיות שונות בישראל, אורה לוי אביקסיס

2 קורסי יסוד חובה בליווי רוחני - שנה ב:

(2 נ"ז)	תבניות דתיות ויהודיות של ליווי הרוחני בפילוסופיה הרפואית ד"ר עינת רמון (2 נ"ז)
(2 נ"ז)	הגות יהודית במאה העשרים ובמאה העשרים ואחת כמשאב לליווי רוחני, ד"ר עינת רמון

5 קורסים נלווים חובה:

(2 נ"ז)	אתיקה, רפואה והלכה בקץ החיים, פרופ' שמואל גליק
(2 נ"ז)	מעגל החיים ואתגריו במדרש: לימוד ויצירה, ד"ר תמר קדרי
(2 נ"ז)	ליווי רוחני ותיאטרון יהודי, אורה לוי אביקסיס
(2 נ"ז)	אתגרי החיים במקרא, ד"ר שרה שורץ
(2 נ"ז)	עדות וזרמים בישראל, ד"ר איריס בראון

שנה"ל תשפ"ד – תכנית מרפא

יום חמישי – סמסטר א'

כלים בליווי רוחני בישראל* ד"ר עינת רמון (שנה א' בלבד)			10:00-8:30
קורסי בחירה			12:00-10:30
הפסקת צהרים			13:00-12:00
נשים מקראיות באגדת חז"ל ד"ר תמר קדרי	הנרטיב הלאומי ועיצובו במקרא פרופ' דוד פרנקל	פסיפס הזהויות בעולם היהודי ד"ר תמי שלמון מאק	14:30-13:00 קורסי ליבה
קץ החיים: מוסר, רפואה והלכה פרופ' שמואל גליק (שנה א'+ב')			16:30-15:00
תבניות דתיות ויהודיות של ליווי הרוחני בפילוסופיה הרפואית* ד"ר עינת רמון (שנה ב' בלבד)			18:30-17:00

יום שני/ חמישי – סמסטר ב'

ליווי רוחני לאוכלוסיות שונות בישראל* אורה לוי - אביקסיס (שנה א' בלבד)			10:00-8:30
קורסי בחירה			12:00-10:30
הפסקת צהרים			13:00-12:00
מגדר ומצוות: יסודות ותמורות במהלך הדורות פרופ' משה בנוביץ	מיחיד לאומה: אגדות חז"ל על יציאת מצרים ד"ר תמר קדרי	פסיפס הזהויות בעולם היהודי ד"ר תמי שלמון מאק	14:30-13:00 קורסי ליבה
"אוצר סמוי של פנאי": על מעגל החיים ואתגריו במדרש, לימוד ויצירה ד"ר תמר קדרי (שנה א'+ב')			16:30-15:00
המחשבה היהודית בעת החדשה כמשאב לליווי רוחני* ד"ר עינת רמון (שנה ב' בלבד)			18:30-17:00

* קורסי חובה

תכניות מיוחדות

ימ"ה: מעבדה ישראלית לחינוך יהודי

יצירה. מנהיגות חינוכית. התחדשות יהודית.

ימ"ה היא תכנית ייחודית לתואר שני במדעי היהדות במכון שכטר, המוקדשת לבניית הנהגה חינוכית, ערכית ויצירתית חדשה, על ברכי המסורת היהודית ובהשראתה. התוכנית נועדה להכשיר מחנכים ונשות רוח המבקשים לגשת לאוצר הבלום של ארון הספרים היהודי בעיניים רעננות, להנגיש אותו לקהלים חדשים, לעורר עניין מהותי במורשת היהודית מתוך הכאן ועכשיו וליצור שיח מעמיק ומפרה בין קצוות הקשת היהודית - ישראלית.

במהלך הלימודים בימ"ה נעסוק במפגש המורכב של מקורות היהדות עם ה"שטח" הישראלי הבווער: נאבחן סוגיות יסוד בחינוך הישראלי בכלי מחקר חדישים, נתמקד בתפקידו של החינוך היהודי בעיצוב החברה הישראלית, נתנסה בכלים היצירתיים העומדים לרשות אנשי החינוך היום - מאנימציה ממוחשבת דרך ביבליותרפיה ועד קומפוזיציה מוסיקלית - נעסוק בפוטנציאל הגלום בחינוך בלתי פורמלי, בכוחה של חברותא ובמשמעותה של הקהילה בישראל המודרנית. מעבר לעולם הספר, הלימודים בימ"ה יפגישו אותנו אחד עם השנייה, ועם ירושלים: נתנסה בקבוצה חוקרת כ"מעבדה חיה", ניצור רשת דינמית של יוזמות ותמיכות, נספק הנחיה צמודה למימוש החזון אישי והמקצועי של כל אחד ואחת, ונחשף לאנשי מעשה יצירתיים ולמודלים פורצי דרך בסיוורים לימודיים בארץ ובארצות הברית.

תלמידי תכנית ימ"ה שאינם זכאים להחזר שכ"ל ממשרד החינוך זכאים למלגה של 40% בשכר הלימוד.

שנה"ל תשפ"ד – תכנית ימ"ה

יום שני – סמסטר א'

היהדות כתרבות של לימוד, פרשנות ויצירה ד"ר אריאל פיקאר			10:00-8:30
הקהילה היהודית: בין ציון לתפוצות ד"ר אילן אזרחי			12:00-10:30
הפסקה פעילה			13:00-12:00
מורה נבוכי התפילה ד"ר מימי פייגלסון	המקרא בראי האמנות ד"ר שולה לדרמן	פסיפס הזהויות בעולם היהודי ד"ר טל חניה	14:30-13:00 קורסי ליבה
גישות והתנגשויות: חינוך יהודי במרחב הישראלי א' ד"ר מרוה שלו מרום			16:30-15:00
			18:30-17:00

יום שני – סמסטר ב'

גישות והתנגשויות: חינוך יהודי במרחב הישראלי ב' ד"ר מרוה שלו מרום			10:00-8:30
מעגל החיים: קריאה ספרותראפית חווייתית בספרות העברית ד"ר רבקה ברגר			12:00-10:30
הפסקה פעילה			13:00-12:00
המשפחה היהודית בחברת הגניזה הקהירית פרופ' רינה לוין מלמד	אשנב לעולם הקבלה ד"ר יונתן בן הראש	פסיפס הזהויות בעולם היהודי ד"ר טל חניה	14:30-13:00 קורסי ליבה
"זמן מסך": חינוך, תרבות ואמונה בקולנוע ובאנימציה תמי ברנשטיין			16:30-15:00

מערכת שעות יום שני: מקרא, מדרש, משל"י, מקב"י, מיר"ב (מ"א רב תחומי),

ימ"ה

סמסטר א'				
שעה	שם הקורס	מרצה	מסלול/תוכנית	חובה/בחירה
08:30 10:00	תלמוד מתחילים א'	ד"ר גלעד לנדאו	תלמוד/משל"י	חובה
	בבלי וירושלמי שבת: עיון משווה א'	פרופ' משה בנוביץ	תלמוד/משל"י	חובה
	קריאה ספרותית באגדת חז"ל - מעשי חכמים	ד"ר תמר קדרי	מדרש	בחירה
	היהדות כתרבות של לימוד, פרשנות ויצירה	ד"ר אריאל פיקאר	ימ"ה	חובה
	בין אלוהים ואדם בנבואות ירמיהו	ד"ר רחלי פריש	מקרא	בחירה
10:30 12:00	הקהילה היהודית: בין ציון לתפוצות	ד"ר אילן אזרחי	מקב"י	חובה
	תלמוד מתחילים ב'	ד"ר גלעד לנדאו	תלמוד/משל"י	חובה
	בבלי וירושלמי שבת: עיון משווה ב'	פרופ' משה בנוביץ	תלמוד/משל"י	חובה
	מבוא למדרש ואגדה א'	ד"ר תמר קדרי	מדרש/מיר"ב	חובה
	התהוות ספרות המקרא	פרופ' דוד פרנקל	מקרא/מיר"ב	חובה
	המפתח לבית המדרש: מקורותיו התלמודיים של עגנון	ד"ר גילה וכמן	מדרש/מיר"ב	בחירה
13:00 14:30	פסיפס הזהויות בעולם היהודי	ד"ר טל חניה		ליבה
	המקרא בראי האמנות	ד"ר שולה לדרמן		ליבה
	מורה נבוכי התפילה	ד"ר מימי פייגלסון		בחירה
15:00 16:30	לימוד בית מדרשי: מאגיה וכישוף בספרות העברית לדורותיה	ד"ר גילה וכמן ומרצים אורחים	מיר"ב מדרש/תלמוד	חובה בחירה
	ספרות החכמה המקראית	דוד פרנקל	מקרא	בחירה
	טקסטים וטקסים	ד"ר רננה רביצקי פילזר	משל"י	חובה
	גישות והתנגשויות: חינוך יהודי במרחב הישראלי א'	ד"ר מרזה שלו מרום	ימ"ה	חובה
17:00 18:30	ממדינת מקדש לעם הספר	פרופ' דניאל שורץ	מקרא	בחירה
	קורס סיורים בירושלים: קהילתיות יהודית ישראלית: ניתוח תרבותי ארגוני	ד"ר יהודה צור	משל"י/מקב"י	חובה

**מערכת שעות יום שני: מקרא, מדרש, משל"י, מקב"י, מיר"ב (מ"א רב תחומי)
ימ"ה**

סמסטר ב'				
שעה	שם הקורס	מרצה	מסלול/תוכנית	חובה/בחירה
08:30 10:00	תלמוד בקיאות	פרופ' דוד גולינקין	תלמוד/משל"י	
	סוד הגן הנעלם: מדרשי גן עדן	ד"ר גילה וכמן	תלמוד/משל"י/ מדרש	בחירה
	השירה המקראית	ד"ר עדי מרילי	מקרא	בחירה
	גישות והתנגשויות: חינוך יהודי במרחב הישראלי ב'	ד"ר מרוה שלו מרום	ימ"ה	חובה
	מסעות ארץ הקודש – עליה לרגל בתולדות ארץ ישראל	פרופ' דורון בר	מיר"ב	בחירה

10:30 12:00	פולמוסים בהלכה	פרופ' דוד גולינקין	תלמוד/משל"י	בחירה
	התפתחות ההלכה	דיאנה וילה	תלמוד/משל"י	חובה
	מבוא למדרש ואגדה ב'	ד"ר תמר קדרי	מדרש/מיר"ב	חובה
	ילמדנו רבנו: עיון במדרשי תנחומא	ד"ר גילה וכמן	מדרש/מיר"ב	בחירה
	מעגל החיים: קריאה ספרותראפית חווייתית בספרות העברית	ד"ר רבקה ברגר	ימ"ה	חובה
	סיפור וחוק בתורה בראי הפרשנות המקראית לדורותיה	פרופ' משה בנוביץ	מקרא/מיר"ב	חובה

13:00 14:00	פסיפס הזהויות בעולם היהודי	ד"ר טל חניה		ליבה
	אשנב לעולם הקבלה	ד"ר יונתן בן הראש		ליבה
	המשפחה היהודית בחברת הגניזה הקהירית	פרופ' רינה לויין מלמד		ליבה
	מבוא לחסידות	ד"ר מימי פייגלסון	משל"י בלבד	בחירה

15:00 16:30	מנהיגות וניהול קהילה – היבטים ארגוניים וחברתיים	ד"ר יהודה צור	מקב"י	חובה
	האיש והדג: מדרשי חז"ל על ספר יונה	ד"ר תמר קדרי	מדרש	בחירה
	פוליטיקה אידאולוגיה ותיאולוגיה בספר מלכים א'	ד"ר עדי מרילי	מקרא	בחירה
	"זמן מסך": חינוך, תרבות ואמונה בקולנוע ובאנימציה	תמי ברנשטיין	ימ"ה	חובה
	פסיפס הזהויות בעולם היהודי חלק ב'	פרופ' ארי אקרמן	משל"י בלבד	חובה

17:00 18:30	התפתחות איסורים בעבודת ה': מקרא, ארכיאולוגיה ומזרח קדום	ד"ר אמיתי ברוכי-אונא	מקרא מיר"ב	חובה
	'למנצח בנגינות': המוזיקה במקרא ובספרות חז"ל	פרופ' משה בנוביץ	מקרא/תלמוד/ מדרש/מיר"ב	בחירה
	קורס סיורים בירושלים: קהילתיות יהודית ישראלית: ניתוח תרבותי ארגוני	ד"ר יהודה צור	משל"י/מקב"י	חובה

מערכת שעות יום חמישי: אמנות, מחשבת, מגדר, א"י וציונות, מרפא

סמסטר א'				
שעה	שם הקורס	מרצה	מסלול/ תוכנית	חובה/ בחירה
08:30 10:00	גיאוגרפיה היסטורית של ירושלים	פרופ' דורון בר	לימודי א"י	חובה
	אסתטיקה ויופי בספרות חז"ל	ד"ר תמר קדרי	אמנויות/מדרש	חובה
	מלחמת העצמאות: מהפלישה הערבית למדינת ישראל ועד סיום הסכמי שביתת הנשק	ד"ר גד קרויזר	לימודי א"י/ציונות	בחירה
	ר' יהודה הלוי: בין פילוסופיה לשירה	ד"ר אלי חדד	מחשבת	בחירה
	כלים בליווי רוחני ישראלי	ד"ר עינת רמון	מרפא	חובה א
10:30 12:00	תיאוריות פמיניסטיות	פרופ' בת-שבע מרגלית שטרן	מגדר	חובה
	גיאוגרפיה היסטורית של ירושלים	פרופ' דורון בר	לימודי א"י	חובה
	קריאות בתורות השבתאות לאור מקורות הזוהר והקבלה	ד"ר יונתן בן הראש	מחשבת	בחירה
	פְּרִיעָה בְּיַד הַרְוֶקֶם: אומנות יהודית בימי הביניים	ד"ר חנה שחם רוזבי	אמנויות	בחירה
	מבוא לאמנות יהודית בעת העתיקה ובימה"ב	ד"ר נעה יובל-חכם	אמנויות	חובה
13:00 14:30	פסיפס הזהויות בעולם היהודי	ד"ר תמי שלמון מאק		ליבה
	הנרטיב הלאומי ועיצובו במקרא	פרופ' דוד פרנקל		ליבה
	נשים מקראיות באגדת חז"ל	ד"ר תמר קדרי		ליבה
15:00 16:30	ירושלים וארץ ישראל בהגות המקראית	פרופ' דוד פרנקל	לימודי א"י מקרא	חובה
	על מגש הכסף: חברה ומגדר, מיישוב למדינה	פרופ' בת-שבע מרגלית שטרן	מגדר/לימודי א"י/ ציונות	בחירה
	אשנב למחשבת ישראל בעת החדשה (א')	ד"ר רוני קליין	מחשבת	חובה
	ציון והתפוצות במחשבה היהודית במאה ה-20	פרופ' יוסי טרנר	מחשבת/לימודי א"י/ ציונות	בחירה
	קץ החיים: מוסר, רפואה והלכה	פרופ' שמואל גליק	מרפא	חובה שנה א+ ב
15:00 17:30	שאלה של זהות – אמנות יהודית ואמנות ישראלית	ד"ר רונית שטיינברג והאומנית רעיה ברוקנטל	אמנויות-מעשה חשב	בחירה
17:00 18:30	מירושלים לרומא וביזנטיון: סוגיות בארכיאולוגיה רומית-ביזנטית של ארץ ישראל	פרופ' חיים גולדפוס	לימודי א"י	בחירה
	מבוא לקבלה	ד"ר ביטי רואי	מחשבת	בחירה
	תבניות יהודיות ודתיות בפילוסופיה הרפואית של הליווי הרוחני	ד"ר עינת רמון	מרפא	חובה ב'

מערכת שעות יום חמישי: אמנות, מחשבת, מגדר, א"י וציונות, מרפא

סמסטר ב'				
שעה	שם הקורס	מרצה	מסלול/תוכנית	חובה/בחירה
8:30 10:00	מחנה מחקר	ד"ר יאיר פז	לימודי א"י	חובה
	דת התבונה ממקורות היהדות של הרמן כהן	פרופ' יוסי טרנר	מחשבת	בחירה
	מקדש ומבצר: בתי כנסת באירופה בימי הביניים ובעת החדשה	ד"ר אירה צ'רניצקי	אמנויות	בחירה
	לזווי רוחני לאוכלוסיות שונות בישראל	אורה לוי-אביקסיס	מרפא	חובה שנה א
10:30 12:00	מחנה מחקר	ד"ר יאיר פז	לימודי א"י	חובה
	לדעת את ירושלים, ללמוד את ירושלים ולחקור את ירושלים	פרופ' דורון בר	לימודי א"י	בחירה
	הגות יהודית במאה העשרים: בין נואו חסידות לאקזיסטנציאליזם	ד"ר רוני קליין	מחשבת	בחירה
	בין מחשבת ישראל לחוכמת העמים	ד"ר יהושע ווינשטיין	מחשבת	בחירה
	ייצוגי מגדר בספרות: קריאה ספרותראפית חווייתית	ד"ר רבקה ברגר	מגדר	בחירה
	מבוא לאמנות יהודית מודרנית	ד"ר רונית שטיינברג	אמנויות	חובה
13:00 14:30	פסיפס הזהויות בעולם היהודי	ד"ר תמי שלמון מאק		ליבה
	מגדר ומצוות: יסודות ותמורות במהלך הדורות	פרופ' משה בנוביץ'		ליבה
	מיחיד לאומה: אגדות חז"ל על יציאת מצרים	ד"ר תמר קדרי		ליבה
15:00 16:30	שליטים חדשים בארץ: מוסלמים ובני חסותם בא"י בתקופה האסלאמית הקדומה	ד"ר מילכה רובין	לימודי א"י	בחירה
	אלוהים מאמין באדם: הגותו של השל והשלכותיה החברתיות	ד"ר דרור בונדי	מחשבת	בחירה
	"דברי שיר" – על נשיות ומגדר בהקשר מוסיקלי יהודי וישראלי	ד"ר ענת רובינשטיין	מגדר/אמנויות	בחירה
	"אוצר סמוי של פנאי": על מעגל החיים ואתגריו במדרש, לימוד ויצירה	ד"ר תמר קדרי	מרפא	חובה שנה א + ב
15:00 17:30	"לא תעשה לך" - הדיבר השני והיצירה היהודית החזותית	ד"ר נעה יובל-חכם ושלומית גרנט-פלדור	אמנויות-מעשה חשב	בחירה
17:00 18:30	ירושלים בעת החדשה	פרופ' דורון בר	לימודי א"י	בחירה
	ידיד נפש: צפת עיר המקובלים והפיוט	ד"ר ביטי רואי	מחשבת ישראל	בחירה
	המחשבה היהודית בעת החדשה כמשאב לזווי רוחני	ד"ר עינת רמון	מרפא	חובה ב'

מלגות שכר לימוד לסטודנטים לתואר שני תשפ"ד*

*אין כפל הנחות

שכ"ל מלא: ₪ 1,500 לקורס

קורסים מעשיים במסלול האמנויות ביהדות (מעשה חשב): ₪ 1950 לקורס

קורס השלמה: ₪ 900 לקורס

שומעים חופשיים: ₪ 900 לקורס

תשלומים נוספים החלים על כל הסטודנטים הלומדים לתואר או לתעודה:
דמי הרשמה (תשלום חד פעמי בעת ההרשמה) ₪ 400
אגרת שירותים עבור כל שנת לימוד 450 ₪
סדנא בכתיבה אקדמית (משולבת בקורס פסיפס הזהויות) 300₪

הנחות ומלגות

1. עובד חינוך, עובד מדינה/רשות, עובד עמותות: 10% (1,350 ₪ לקורס)

2. פנסיונרים מגיל 65: 15% (1,275 ₪ לקורס)

פנסיונרים שהתחילו את לימודיהם לפני תשפ"ג: עלות קורס 900 ₪ לקורס

3. מלגות למצטיינים 20% הנחה בשכ"ל (1,200 ₪ לקורס)

ל-10 הנרשמים הראשונים בעלי ממוצע בתואר ראשון 90 ומעלה מאוניברסיטה או ממוצע 94 ומעלה ממכללה.

הזכאות למלגה היא רק לשנתיים מתחילת הלימודים.

4. מלגה המיועדת לעובדי חינוך ולמתגוררים בפריפריה ובעיירות פיתוח 40% מלגה בשכ"ל (900 ₪ לקורס)

(א). מגורים בעיירות פיתוח בפריפריה

(ב). עובדים בהוראה/הדרכה בפריפריה ובעיירות פיתוח*

(ג). מלמדים בב"ס בעל מדד סוציו כלכלי נמוך (7 ומעלה בהתאם לאישור)*

*המלגה אינה מיועדת לאנשי חינוך הזכאים להחזר שכ"ל ממשד החינוך

מסלולים/תכניות מסובסדים תשפ"ד

1. תכניות מנהיגות במכון שכטר

- מקב"י: 40% מלגה בשכ"ל כולל השלמות (900 ₪ לקורס)
  - עמיתי משל"י: 40% מלגה בשכ"ל כולל השלמות (900 ₪ לקורס)
  - משל"י: 15% הנחה בשכר הלימוד כולל השלמות (1,275 ₪ לקורס)
- קבלה לתכניות מקב"י ועמיתי משל"י על סמך ראיון אישי

2. מלגות לסטודנטים במסלול מקרא

25% הנחה בשכ"ל (1,125 ₪ לקורס) מורים הזכאים להחזר שכ"ל ממשרד החינוך אינם זכאים למלגת מקרא.

3. מלגות לסטודנטים בלימודי ירושלים וא"י (4 מלגות)

25% הנחה בשכ"ל (1,200 לקורס) לסטודנטים בלימודי ירושלים וא"י : מיועדת למורי דרך ולעוסקים בתחום ידיעת הארץ

הזכאות למלגה היא רק לשנתיים מתחילת הלימודים.

4. אומנויות ביהדות (3 מלגות)

20% מלגה בשכ"ל (1,200 ₪ מחיר לקורס רגיל ו-1,550 לקורס מעשה חושב) במסלול לאומנויות ביהדות, מיועדת לעוסקים בתחומי אומנות פלסטית או במוזיקה.

5. הנחות לסטודנטים במיר"ב (מדעי היהדות רב תחומי חד-שנתי)

- 10% (1,350 ₪ לקורס) לסטודנטים בתכנית מיר"ב שזכאי להחזר שכר לימוד ממשרד החינוך
  - 20% (1,200 ₪ לקורס) למורה בתכנית מיר"ב שאינו זכאי להחזר שכ"ל ממשרד החינוך
- שמועסק/ת כמורה בהיקף מעל 50%.

6. תכנית ימ"ה

40% הנחה בשכר הלימוד למי שאינו זכאי להחזר שכ"ל ממשרד החינוך.

7. שכ"ל ומלגות מסלול מרפא

- 15% הנחה בשכר הלימוד (1,275 ₪ לקורס)
  - שכ"ל של 15,300 ₪ (1,700 ₪ לקורס) לתלמידי תעודה בליווי רוחני.
  - תלמיד מ"א במסלול שלמד פחות מ-11 קורסים עד תום שנתיים מתחילת הלימודים יחויב שכ"ל של לימודי תעודה (15,300 ₪).
  - תוספת הדרכה לכל תלמידי תעודה – סה"כ 5,100 ₪ ל-30 שעות הדרכה (850 ₪ לסמסטר לשלש שניים).
  - תוספת הדרכה לכל תלמידי מ.א. במסלול ליווי רוחני – סה"כ 3,400 ₪ ל-20 שעות הדרכה (850 ₪ לסמסטר לשנתיים).
- סטודנטים שסיימו תואר שני וחוזרים להשלים תעודה במרפא הכוללת עבודה מעשית והדרכה, ישלמו 170 ₪ עבור כל שעת הדרכה שעליהם להשלים לסך של 30 שעות, וכן אגרת שירותים שנתית על סך 500 ₪.

מלגות והנחות נוספות לסטודנטים לתואר שני תשפ"ד

1. מבצע "חבר מביא חבר"

לסטודנטים – הנחה של 500 ₪ מסה"כ שכ"ל לסטודנט שמביא נרשם חדש (500 ₪ על כל נרשם). ההנחה מוענקת בסמסטר ב, בתנאי שהנרשם החדש סיים את שנת הלימודים הראשונה.

2. הנחה לבני משפחה של עובדי עמותות שכטר 50% הנחה בשכ"ל (750 ₪ לקורס)
לבני משפחה של עובדי עמותות שכטר בדרגה הראשונה: בן/בת זוג, בן/בת של העובד

3. מלגות למורים בבתי ספר של רשת תל"י 25% הנחה בשכ"ל (1,125 לקורס)
למורים בהיקף משרה של 50% ובאישור קרן תל"י/בית ספר תל"י

4. עובדים של התנועה המסורתית 25% הנחה בשכ"ל (1,125 לקורס)
לעובדים בהיקף משרה של 50%

5. בוגרי תואר שני של מכון שכטר 25% הנחה בשכ"ל (1,125 ₪)
לבוגרי תואר שני של מכון שכטר הנרשמים ללימודים לתואר שני נוסף

- בוגר תואר שני של מכון שכטר רשאי להירשם כשומע חופשי, עד קורס אחד בסמסטר לשנת לימודים ללא תשלום (על בסיס מקום פנוי).

6. מלגות סיוע על בסיס כלכלי

סטודנט שהתקבל ללימודי תואר שני רשאי/ת להגיש בקשה למלגת סיוע בשל נסיבות כלכליות בנוסף למלגות/הנחות שצוינו לעיל. החלטות הוועדה מתקבלות על בסיס הנתונים הבאים: מצב כלכלי/הכנסות הסטודנט או משפחת הסטודנט; מצב בריאותי; מצב משפחתי/מספר נפשות בבית; עלויות נוספות (נסיעות מרחוק כדוגמה) הכרוכות בלימודים; מקורות מימון נוספים.

יש להעביר את טופס הבקשה ומכתב/מסמכים נלווים ללינק באתר עד סוף השבוע השני של כל סמסטר. ועדת המלגות מתכנסת בשבוע השלישי של כל סמסטר לדון בבקשות. ההחלטה על גודל ההנחה היא לפי שיקול דעת הוועדה בהתאם למצב הסטודנט ולמספר הפונים באותו סמסטר. המלגה היא על בסיס שנתי ותחולק בין שני הסמסטרים במהלך שנת הלימודים. ניתן להגיש בקשה להנחת סיוע פעם אחת כל שנה. החלטות הוועדה הן סופיות.

7. מלגות עידוד למורים מטעם משרד החינוך החוזר שכ"ל: של עד 80% - 90%.
משרד החינוך מציע מלגות לעידוד מורים, בכפוף לזכאות על פי תקנון משרד החינוך, אלא פנו ישירות למשרד החינוך לקבלת הפרטים ולברור זכאותכם.

8. הפסקת לימודים והדרכות

סטודנט שנרשם למכון שכטר למדעי היהדות והחליט שלא ללמוד בו, חייב להודיע על כך במכתב רשום בשני עותקים למזכירות האקדמית (עותק אחד יועבר לגזברות). סטודנט שלא הודיע על הפסקת לימודיו בהתאם למועדים יחויב בשכר לימוד גם אם בפועל לא השתתף בשיעורים או לא נבחן. מועד הפסקת הלימודים בכל זמן שהוא, גוררת בעקבותיה ביטול אוטומטי של כל ההנחות בשכר לימוד שבהן זוכה חשבונו של הסטודנט באותה שנה. לפיכך הביטול עשוי ליצור חוב כספי של הסטודנט למכון שכטר. אם התשלום בוצע בכרטיס אשראי, התשלומים ימשיכו להיפרע עד האחרון שבהם וההחזר יינתן לתלמיד כנגד כל חיוב.

לוח הפסקת לימודים

סמסטר א' (תאריך הודעה על הפסקת הלימודים וגובה החיוב בגין הביטול):
הודעה עד 3.11.23 – אין חיוב בגין ביטול.
הודעה בין התאריכים 5.11.23 – 1.12.23 עד – חיוב מחצית תשלום הקורסים המבוטלים
הודעה מתאריך 3.12.23 והלאה – חייב במלוא סכום התשלום של הקורסים המבוטלים

סמסטר ב' (תאריך הודעה על הפסקת הלימודים וגובה החיוב בגין הביטול):
הודעה עד 16.3.24 – אין חיוב בגין ביטול.
הודעה בין התאריכים 17.3.24 – 20.4.24 עד – חיוב מחצית תשלום הקורסים המבוטלים
הודעה מתאריך 21.4.24 והלאה – חייב במלוא סכום התשלום של הקורסים המבוטלים.

תכנית מרפא:

לוח הפסקת הדרכות בסמסטר א' (תאריך הודעה על הפסקת השתתפות בתוכנית מרפא וגובה החיוב בגין הביטול):
הודעה עד 3.11.23 – אין חיוב בגין ביטול.
הודעה מתאריך 5.11.23 והלאה – חיוב במלוא סכום התשלום עבור הדרכות לסמסטר א.

לוח הפסקת לימודים בסמסטר ב' (תאריך הודעה על הפסקת השתתפות בתוכנית מרפא וגובה החיוב בגין הביטול):
הודעה עד 16.3.24 – אין חיוב בגין ביטול.
הודעה מתאריך 17.4.24 והלאה – חיוב במלוא סכום התשלום עבור הדרכות לסמסטר ב.

אין חזר על דמי הרשמה.

לוח שנה אקדמי לשנת הלימודים תשפ"ד (2023-2024)

22.10.2023	יום ראשון, ז' בחשוון, תשפ"ד	פתיחת שנת הלימודים תשפ"ד
15.12.2023 – 10.12.2022	מיום ראשון, כ"ז בכסלו, תשפ"ד עד יום שישי (כולל), ג' בטבת, תשפ"ד	חופשת חנוכה
21.12.23 – 10.12.23	מיום ראשון כ"ז בכסלו, תשפ"ד עד יום חמישי ט' בטבת, תשפ"ד	מבחן גמר מועד חורף
26.01.2024	יום שישי ט"ז בשבט, תשפ"ד	סיום סמסטר א'
1.03.2024 – 28.01.2024	מיום ראשון כ"ז כסלו עד יום שישי כ"א אדר א' תשפ"ד	חופשה בין הסמסטרים
3.3.2024	יום ראשון, כ"ג באדר א', תשפ"ד	פתיחת סמסטר ב'
25.03.2024 – 21.03.2024	מיום חמישי, י"א אדר ב' תשפ"ד עד יום שני, י"ט אדר ב', תשפ"ד	חופשת פורים
30.04.2024 – 17.04.2024	מיום רביעי, ט בניסן, תשפ"ד עד יום שלישי, כ"ב בניסן, תשפ"ד חזרה ללימודים ביום שלישי כ"ז בניסן	חופשת פסח
5.05.2024 קורסי זום בערב יסתיימו בשעה 19:00	יום ראשון, כ"ז בניסן, תשפ"ד	ערב יום הזיכרון לשואה ולגבורה
טקס יום השואה במכון שכטר	יום שני, כ"ח בניסן, תשפ"ד	יום הזיכרון לשואה ולגבורה
14.05.2024 – 13.05.2024 בערב יום הזיכרון לא יתקיימו קורסי זום בערב	מיום שני, ה' באייר, תשפ"ד עד יום שלישי ו' באייר, תשפ"ד	יום הזיכרון ויום העצמאות (נדחה)
13.06.2024 – 11.06.2024	מיום שלישי, ה' בסיוון, תשפ"ד עד יום חמישי, ו' בסיוון, תשפ"ד	חופשת שבועות
27.06.2024 בשבוע האחרון של הלימודים לא יתקיימו קורסי זום בערב ביום רביעי	יום חמישי, כ"א סיוון, תשפ"ד	סיום סמסטר ב'